

MENNESKER I SOLEN

En komedie av Jonas Gardell

CENTRALTEATRET

TEATER
HELE
DAGEN

Teatersjef og ansvarlig utgiver: Kjetil Bang-Hansen

Programredaksjon: Oslo Nye Teater

Foto: Sturla Bakken

Oslo Nye Teater, Rosenkrantzgt. 10, 0159 Oslo, tlf. 22 34 86 00

Program kr. 20,-

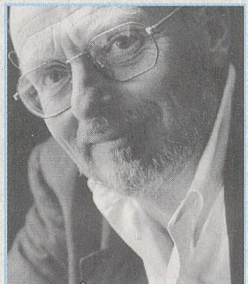
109/61/01

KJÆRE PUBLIKUM

Fire mette mennesker på en strand. Et stumt barn ingen hører, hakker i sanden med en spade. En gammel dame babler ord fra en bibel ingen kjenner og slipper bokstavelig talt ikke inn i sommerlykken. Alle ler, helan går mens solen stirrer og himmelen buldrer utålmodig. Det er St. Hans og grisefest i Norden. - Jonas Gardell, komiker-kjendisen fra vårt naboland, har skrevet en komedie som rystet Sverige av latter og skrekk, og fylte teatersalongene. Svensk dramatik er tilsynelatende i ferd med å bli mer og mer utadvent og samfunnskritisk. Lars Norèn har forlatt familiesfæren og hamrer løs på sitt sosialdemokrati, Gardell bruker sviende humor og poesi. Vi som er opptatt av moderne forfattere og tror også Norge trenger et samfunnsengasjert teater, er glade for å kunne presentere Jonas Gardell. Vi føler at hans stemme har en klangbunn i vårt eget samfunn. Også her i landet er gamle damer de latterligste mennesker

som finnes. Men også her tar de en dag fremtiden med seg og går . . . Vær velkommen til en riktig morsom og riktig uhyggelig aften.

Kjetil Bang-Hansen
Kjetil Bang-Hansen

FULLT NAVN:

LARS JONAS HOLGER GARDELL

FØDT:

2 NOVEMBER, 1963

DRIKKER:

RØDVIN

SPISER:

SÅNT MAN BLIR SMAL AV

BESTE EGENSKAP:

SNARTENKT

DÅRLIGSTE EGENSKAP:

KONTROLLFREAK

BØKER (ORIGINALTITLER):

PASSIONSSPELET, ODJURETS TID,

PRÄRIEHUNDARNA, VILL GÅ HEM, FRU BJÖRKS ÖDEN OCH ÄVENTYR, EN

KOMIKERS UPPVÄKST, FRESTELSERNAS BERG, SÅ GÅR EN DAG IFRÅN

VÅRT LIV OCH KOMMER ALDRIG ÅTER.

SKUESPILL:

ISBJØRNENE, CHEEK TO CHEEK, MENNESKER I SOLEN

TV:

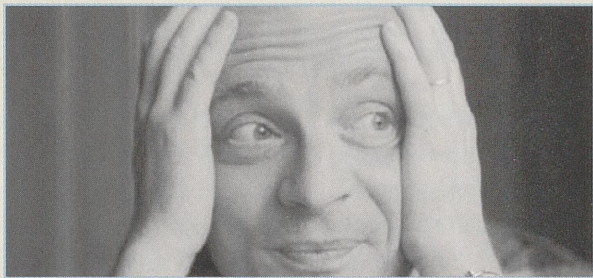
GARDELL FÅR OVÄNTAT BESÖK

RADIO: SPANARNA**FILM:** ÖMHETEN, PENSIONAT OSKAR

JONAS GARDELL

GENERASJON MÅL O

I 1998 kom Jonas Gardells åttende roman. Den het «Så går en dag ifrån vårt liv och kommer aldrig åter.» Boken er en slags situasjonsrapport fra dagens Sverige, med spesielt fokus på den generasjonen 35-åringen Gardell er en del av. Romanen har skikkelser som til tider er svært like de personene vi møter i «Mennesker i solen». Selv om Gardell har sitt hjemland som utgangspunkt er det lett å finne norske paralleller. Gjenkjennelseeffekten er så høy at Oslo Nye Teater uten videre valgte å flytte handlingen i

RD ELL

SHOW:

KIM Å JONAS JUBELKAVALKAD,
KIM Å JONAS GÅR IGEN, EN PALL EN MIK OCH JONAS GARDELL, EN
FINSTÄMD KVÄLL MED JONAS GARDELL, EN ANNAN SORTS
FÖRESTÄLLNING, PÅ BESÖK I MELLANMJÖLKENS LAND, KOMMA TILBAKA

UTMERKELSER:

3 GULDBAGGAR, PRIX FUTURA,
FRÖDINGSTIPENDIET, HUMANISTPRISEN TIL TAGE DANIELSSONS MINNE,
STORA SVENSKA TALARPRISET

ON UTEN G MENING

«Mennesker i solen» til et sted ved norskekysten.

Både i romanen og i skuespillet blander Gardell sine skarpe komiske hverdagsskildringer med et sterkt moralsk engasjement. Gardell er selv troende og i «Mennesker i solen» leker han seg med å skremme sin generasjon med «den siste dag» slik Bibelen beskriver den. På de neste sidene følger et par utdrag fra romanen «Så går en dag ifrån vårt liv och kommer aldrig åter».

(Gjengitt med tillatelse fra Norstedt Förlag, Stockholm.)

SÅ GÅR EN DAG I OCH KOMM

«Anna ligger i vattensängen och skriver sin planeringslista. Digitalklockan står på 23:48.

Anna har aldrig lärt sig klockan ordentligt.

Och hon har aldrig lärt sig höger och vänster, måste alltid tveka ett ögonblick och tänka varje gång hon ska hälsa på nogon, och då hinner pinsamheten skölja över henne och hon rodnar och ler det där generade jätteleendet med alla tändarna.

Det er underligt. Hon trodde att när man var vuxen skulle man bara kunna såna saker alldeles naturligt. Som klockan och höger och vänster och att inte rodna och väderstrecken och stavning och sånt.

När man var vuxen skulle man veta och kunna och känna - inte bara låtsas. Anna fuskar sig genom livet och väntar hela tiden på de som ska komma och avslöja henne.

Som när prästen frågade: «Tager du denne Klas Håkan till din äkta make att älska i nöd och lust?» och hon svarade «ja».

Som om hon var säker.

Egentligen hade hon velat svara: «Hur i helvete skulle jag kunne veta det?»

Men istället sa hon «ja», och sedan rodnade hon och såg sig omkring och log det där genera-

de, vädjande jätteleendet med alla tändarna, som ser ut som ett hästbett. Det bränner i henne när hon tänker på det. Fan också att hon har det där jävla hästbettet. Fan fan fan!

Hon har övat in att le med stängd mun, värdigt och en aning hemlighetsfullt, ungefär som Mona Lisa.

Men varje gång hon blir generad rodnar hon ändå och får tårar i ögonen, och munnen öppnar sig och tändarna väller fram, och hon ser ut som en flinande fåne. Det är underligt. Hon trodde att när man var vuxen skulle man vara säker.

(...)

Ibland slås Anna av hur underligt det är att hon är där hon är: att hon ligger i en vattensäng bredvid ett nattduksbord med en digitalklocka och att hon har två barn som ligger och sover i rummet intill och en man som stökar nere i undervåningen.

Att det var så här det blev med allting.

När Anna var liten tänkte hon ofta att år 2000 skulle hon vara 37 år.

Det var i en ofattbart avlägsen framtid.

Nu är de alldeles snart där. Det var alltså såhär det blev.

(...)

Det svider i Håkans ögon. Han

FRÅN VÅRT LIV MER ALDRIG ÅTER

blundar och masserar tinningarna, försöker mota undan det stänk av ångest som börjat droppa i honom. Dagen är slut och han ska gå och lägga sig. Dropp dropp dropp, droppar det i grottan. Fukten sipprar fram ur stenväggarna, droppar från grottans tak. Så går en dag ifrån vårt liv och kommer aldrig åter, tänker han och masserar tinningarna.

Runt runt rör sig pekfingerarna. Dropp dropp dropp, droppar grottan. Jag vill inte leva mer. Jag vill dö.

Hela kvällen har han varit uppkopplad. Chattad på nätet. Det betyder att man via sin dator låtsas vara någon annan än den man är i ett samtal med andra människor som låtsas vara några andra än dem de är. Alla ljuger. Det är det som är poängen.

Till Anna sa Håkan att han skulle sätta sig i arbetsrummet och jobba vid datorn en liten stund.

Alla ljuger för alla.

Nu är klockan 23:48 och han loggar ut och blir sig själv igen - med den lilla skillnaden att han är tre timmar och tjugosju minuter närmare sin död.

Huset är tyst. Ungarna sover sen länge, och i natt har inte Jesper vaknat efter ett par timmar som han brukar. Håkan förstår att Anna också gått och lagt sig, för han hör inga ljud i badrummet

och undervåningen er tom. Håkan tassar runt och släcker alla de lampor som bara lyste hela kvällen i rummen där ingen var.

På sätt och vis lika bra att Anna sover, för Håkan orkar inte känna efter om han vill ha sex eller inte. Om de skal ha sex måste han duscha först, och det skulle han helst slippa, för om Håkan somnar med blött hår vaknar han förkyld. Håkan är känslig för sånt. Han blir så lätt förkyld.

Ibland tänker Håkan att han låter sig kontrolleras för mycket av sitt överjag. Han tror inte att han tycker om sitt överjag. Han har döpt honom til Henning. Efter pappa. Håkan går trappan upp till sin sovande familj. Knak knak knak, knakar trappstegen under hans fötter. Dropp dropp dropp, droppar grottan. Jag vill inte leva mer. Jag vill dö.

I år är vi trettiofire år gamla.

Lika gamla som Jesus var när han dog. Jesus förändrade världen. Det var ju bra gjort. Skål och grattis! Vad har vi själva åstadkommit? Eller när ska vi börja åstadkomma det?

Fast då måste man faktisk betänka att medellivslängden var så mycket lägre på Jesu tid.

Han hade väl bråttom.

Vi har ju tiden för oss. Liksom.

MENNESKER I SOLEN

av Jonas Gardell

Oversatt av Per-Olav Sørensen

SIV: Birgitte Victoria Svendsen
SVEINUNG: Trond Brænne
INGRID: Marit A. Andreassen
STIG: Anders Hatlo
FRU SØRENSEN: . . Bente Børsum
SIMON: Dag Erik Amdam/Kai Grinde Myrann

REGI: Per-Olav Sørensen.

SCENOGRAFI OG KOSTYMER: Helge Lohne.

LYSDESIGN: Øyvind Wangensteen. **LYDDESIGN:** Erling Jørgensen.

SMINKØR: Eva Berg. **INSPISENT:** John Ellefsen. **SUFFLØR:** Didi Stig

«Mennesker i solen» er utgitt av Draken Teaterforlag - Stockholm.
Plakatfoto, programfoto og pressefoto er tatt av Sturla Bakken.
Musikken i stykket er fra De Lillos, Apoptygma Berzerk og Carl Orff.

**NORGESPREMIERE 29. JANUAR 1999
PÅ CENTRALTEATRET**

MARIT A. ANDREASSEN kom rett fra teaterhøgskolen til hovedrollen i storsuksessen «Crazy for you» på Oslo Nye Teater i 1994. Har siden den gang hatt flere store roller ved teatret, som f.eks. i «Sylvia», «Tre høye kvinner», «Dampen», «Nærmere» og «Juleoratoriet». Hun er en fremragende komedienne og rollen hun hadde i «17.mai!» på Oslo Nye Teater våren 1997 tok hun senere med seg til TV i NRKs serie «Nr.13». Hun gjestet også Hålogaland Teater i 1996 og er snart premiereklar med «Ballen i øyet».

TROND BRÆNNE var knyttet til Det Norske Teatret i over 20 år før han ankom Oslo Nye Teater i 1997. På Det Norske Teatret fikk han sitt gjen-

DE SOM MED

nombrudd i Yvonne Keuls «Mot raudt lys « i 1979. Siden han kom til Oslo Nye Teater har han spilt i «Høye Bølger», «Tante Augusta og jeg», «De Desperate» og «Juleoratoriet». Trond er også forfatter og dramatiker. Han har vunnet flere priser for sitt arbeide med barn og er kjent fra sitt samarbeide med Maj Britt Andersen. Hans nye skuespill «Zapp!» har premiere på Oslo Nye Teater i mars.

BENTE BØRSUM har arbeidet ved Nationaltheatret, Rogaland Teater, Fjernsynsteatret, Riksteatret og Oslo Nye Teater. Hun var rektor ved Statens Teaterhøgskole i 1989-1992. Ved Oslo Nye Teater har hun bl.a. spilt i «Hvem er Earnest», «Soloppgang i Riga», «Crazy for you» og senest spilte hun Selma Lagerløf i «Juleoratoriet». I 1995 mottok hun den høyt-hengende amerikanske prisen «Living Legacy Award» bl.a. sammen med Ginger Rodgers. Hun debuterte på film i 1959 i Erik Løchens «Jakten» og har senere spilt i bl.a. «Reisen til Julestjernen», «Vårnatt» og «Papirfuglen». Kritikerprisen fikk hun i 1974 for sin rolle i filmen «Mors hus».

ANDERS HATLO har vært ansatt ved Nationaltheatret, Den Nationale Scene og Oslo Nye Teater. På Nationaltheatret spilte han i Stavros Doufexis' oppsetning av «Lysistrata», han spilte Howard i Millers «En handelsreisendes død» og Brick i Williams' «Katt på hett blikktak». På Oslo

ER

Nye Teater har han de siste årene bl.a. spilt sammen med Johannes Joner i kjempesuksessen «Myrna Vep». For sesongen 1997/1998 mottok han Oslo Nye Teaters interne «St.Hallvard»-pris for sin innsats i «Nærmere» og «En glad saks». Denne sesongen har han spilt i Mamets «De Desperate». Norgeskjent ble han som Sigurdson i TV-kriminalserien «Helmer og Sigurdson» i 1976.

BIRGITTE VICTORIA SVENDSEN har vært ansatt ved Rogaland Teater, Fjernsynsteatret, Riksteatret og Oslo Nye Teater. Hun spilte også i Nationaltheatrets oppsetning av «Den perfekte ektemann» i 1996.

Hun har spilt flere store roller bl.a. tittelrollen i «Yerma», Julie i «Romeo og Julie», Puck i «En midtsommernattsdrøm», Masha i «Tre Søstre» og hun var en fremragende Hermione i Peter Langdals oppsetning av «Vintereventyret» på Centralteatret i 1990. Det siste året har hun vært å finne i «Dampen», «Sexy» og «Et hundehjerte». Hun hadde også en rolle i fjorårets TV-serie «Nini». Hun hadde en av hovedrollene i filmen «Drømmeslottet» i 1986.

PER-OLAV SØRENSEN (regi) arbeidet i USA i seks år før han kom til Oslo Nye Teater for et drøyt år siden. I USA mottok han og scenografen Pavel Dobrusky flere priser bl.a. for deres dramatiseringer av Isabel Allendes noveller i «Stories» (1994), og George Mareks biografi av Ludwig van Beethoven i «Beethoven 'N' Pierrot» (1995). Oppsetningene i USA var preget av et rikt visuelt språk og høyt fortellertempo. Siden Sørensen ankom Norge har han gått en annen vei og gjennom «Den Komiske Tragedien» (med Bjørn Sundquist i 1995), «Tante Augusta og jeg» og senest «De desperate» forenklet det visuelle og konsentrert seg om personinstruksjon. For forrige sesongs suksess i Centralteatret «SEXY» ble han nominert til Hedda-pris for best regi.

HELGE LOHNE (scenografi og kostymer) har i en årrekke arbeidet med scenografi på region- og institusjonsteatre over store deler av landet. I den senere tid har han arbeidet ved Rogaland Teater, hvor han blant annet hadde scenografien til publikumssuksessene «Maktå på Straen» og «Brødrene Løvehjerte». Nylig hadde han også premiere på Nordland Teaters oppsetting av Dario Fo's «Vi betaler ikke».

Helge Lohne er kjent for sine arbeider innenfor dans, musikk og installasjon, foruten film og fjernsyn. Han har samarbeidet med den anerkjente scenografen John-Kristian Alsaker. «Mennesker i solen» er hans første oppdrag ved Oslo Nye Teater.

SAMTIDIGE OG KO FORESTILLINGER

BEATLES

av Lars Saabye Christensen
og Nils Olaf Dolven

«Beatles» handler om hete, hudløse ungdomsår på Oslo Vest. Det handler om gryende forelskelse, ungdomskultur, kjærlighetssorg og om tragedie. En sanndrømt fortelling om unge mennesker som mistet sin uskyld på slutten av seksti-tallet. Skrevet med sympati og varme av en som husker hvordan det var.

Lars Saabye Christensen fikk sitt gjennombrudd med romanen «Beatles». Han har skrevet dikt, hørespill, film- og fjernsynsmanuskripter, men er aller best kjent for sine romaner. Flere av dem er filmatisert.

Med: Jon Øigarden ,
Mads Ousdal, Duc Mai-The,
Eivind Sander, Morten Røhr,
Unni Evjen, Gard Øyen,
Marian Aas Hansen, Linn Skåber,
Helle Haugen, Geir Kvarme,
Ivar Nørve, Ola Fjellvikaas,
Morten Bergheim,
Morten Kenneth Remberg,
May Schjørlien, Aud Elin Tuset Lier
og Katrine Blomstrand

Regi: Runar Borge
Urpremiere 6. februar

HOVEDSCENEN

ELLING

av Ingvar Ambjørnsen
Dramatisert av Axel Hellstenius
og Petter Næss

I forestillingen "ELLING" møter vi Elling, kjent fra Ingvar Ambjørnsens romantrilogi "Utsikt til paradiset", "Fugledansen" og "Brødre i blodet". Denne gangen er han travelt opptatt med å tilnærme seg virkeligheten fra sin nye base, en av Oslo kommunes trygdeleiligheter. Og han er ikke alene. Ved sin side har han Kjell Bjarne, en av hverdagens enkle apostler.

«Elling» er en morsom og rørende fortelling om to voksne barn som skal prøve å klare seg på egen hånd i livet. Tilværelsen er skremmende og selv de enkleste oppgaver står for dem som uoverstigelige.

Men når Reidun Nordsletten trer inn på scenen, ferdig besvangret og med et hjerte av gull, viser det seg at selv livets reddeste gutter har noe ekstra å gi. For første gang er det noen som trenger dem.

Med: Per Chr. Ellefsen,
Sven Nordin, Dennis Storhøy,
Kari-Ann Grønsund

Regi: Petter Næss
Urpremiere 10. april

CENTRALTEATRET

ZAPP!

av Trond Brænne

Tora bor alene med sin far. Han jobber i en bedrift som lager komponenter til TV- apparater og lignende greier, men det går visst ikke så bra. Far er gal etter å se på TV. Tora skulle gjerne sett at han hadde litt mer tiltak.

Problemene starter den dagen det er landskamp i fotball på TV og fjernkontrollen ikke virker. Far bli desperat og Tora fikler med fjernkontrollen. Hun oppdager at den virker på mennesker. Folk blir forvandlet til Kaptein Sortebill, operasangere, westernhelter og mye annet.

«Dette er en komedie, stort sett for barn», sier forfatteren. «Målet er å underholde. Og det tror jeg vi skal klare, med skrudde situasjoner, misforståelser, slapstick og teatrale virkemidler. En teaterlek utelukkende for fornøysens skyld.»

Med: Trine Wiggen, Øyvind Angeltveit, Knut Haugmark, Bentine Holm, Marit Syversen, Helén Vikstvedt og Annika With
Regi: Petter Næss
Urpremiere 11. mars

HOVEDSCENEN

DEN LYKKELIGE PRINSEN

av Oscar Wilde.

Oversatt og dramatisert av
Hans Henriksen

"Den lykkelige prinsen" er et poetisk eventyr om kjærlighet og nestekjærlighet.

Det handler om en statue av en prins, som står midt i en by og skinner i all sin rikdom. Alle som bor i byen beundrer og misunner denne vakre, rike statuen, og kaller den "den lykkelige prinsen". Men prinsen selv ser for første gang hvordan vanlige og fattige mennesker lever.

En dag lander en liten svalen på prinsen.

Det er høst og svalen er på vei til Egypt for vinteren. Prinsen ber den om hjelp til å bringe sin rikdom til de fattige i byen og svalen gjør som han ber den om. Hvordan det går med "den lykkelige prinsen" og svalen, kan du se på Dukketeatret i Frognerparken.

Med: Marianne Edvardsen, Kjersti Germeten, Kristin Oftedal, Hans Rønningen og Stein Kiran
Regi: Hans Henriksen
Scenografi og dukker: Irina Tsjerdnikova
Musikk: Hans Rønningen
Urpremiere 5. mars

DUKKETEATRET

10g161461

CENTRAL THEATRE

THEATRE
HELE
DAGEN